

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni*).

Anexe:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Odnostrko V. [Signature]
[Signature]
[Signature]
Ivanova [Signature]
Pilepete [Signature]
Lozovan [Signature]
Burduga P. [Signature]
Cyrosolov [Signature]

Deputat în Parlament

[Signature] V. Batrincea

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	231
"09"	06 2022
Ora	

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.42-44, art.247), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 17¹, cu următorul cuprins :

„Articolul 17¹. Suport financiar anual

- (1) Anual, beneficiarii dreptului la pensie pentru limită de vârstă, ale cărei quantum nu depășește salariul mediu pe economie, beneficiază de un suport financiar în valoare de quantumul pensiei medii, încasate în perioada anului curent.
- (2) Plata suportului financiar se efectuează anual, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie al anului în gestiune.
- (3) Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata suportului financiar anual se determină de Guvern.”

Art. II. – Legea nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.87-91/214 din 11.04.2014), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 13¹, cu următorul cuprins :

„Articolul 13¹. Suport financiar anual

- (1) Anual, beneficiarii alocației pentru persoanele vârstnice, au dreptul la un suport financiar în valoare de quantumul pensiei minime pentru limită de vârstă, stabilită pentru anul curent.

(2) Plata suportului financiar se efectuează anual, dar nu mai târziu de data de 31 decembrie al anului în gestiune.

(3) Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata suportului financiar anual se determină de Guvern.”

Art. III – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

la Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat și înaintat de către un grup de deputați din Frațiunea Parlamentară a Blocului Comuniștilor și Socialiștilor, în conformitate cu art.47 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege este înaintat în contextul necesității susținerii cetățenilor vârstnici cu venituri mici.

Potrivit informației publicate de Casa Națională de Asigurări Sociale, la data de 1 aprilie 2022, la evidența instituției se aflau 671,733 de beneficiari de pensii și 73307 de beneficiari de alocații sociale. De menționat că cuantumul mediu al pensiei constituie 2638, 12 (două mii șase sute treizeci și opt lei 12 bani). Cu titlu de comparație, minimul de existență înregistrat pentru anul 2021 constituie 2154 lei, iar salariul minim garantat în sectorul real din 1 aprilie 2022 constituie 3200 lei. Astfel, beneficiarii de pensii cu venituri joase, aflați la limita extremității de supraviețuire, sunt nevoiți să facă față zilnic scumpirilor continue la produsele de primă necesitate.

Concomitent, de menționat că nici pensia minimă stabilită de Guvern în valoare de 2278,8 lei, nu mai este suficientă pentru satisfacerea necesităților vitale, în contextul majorării exorbitante a tuturor bunurilor și serviciilor de primă necesitate.

La începutul lunii mai curent, Biroul Național de Statistică informează că, prețurile medii de consum în luna aprilie 2022 comparativ cu luna aprilie 2021 (în ultimele 12 luni) au crescut cu 27,07%, inclusiv la produse alimentare - cu 30,17%, mărfuri nealimentare - cu 19,13% și servicii prestate populației - cu 34,40%.

Prețurile medii de consum în luna aprilie 2022 față de luna martie 2022 au crescut cu 5,56%. Creșterea prețurilor medii de consum a fost determinată de

majorarea prețurilor la produse alimentare cu 5,72%, la mărfurile nealimentare cu 1,61% și la serviciile prestate populației cu 11,13%. Creșteri mai accentuate au fost marcate la următoarele produse alimentare: tomate – cu 37,8%, castraveți – cu 20,6%, cartofi – cu 17,9%, ceapă – cu 16,6%, margarină și alte grăsimi vegetale – cu 12,7%, crupe – cu 9,3%, orez – cu 8,0%, miere naturală de albine – cu 6,5%, făină de grâu și porumb – cu 6,1%, și, respectiv, cu 5,7%, carne, preparate și conserve din carne – cu 5,6%, ulei vegetal – cu 4,1%, pâine din făină de grâu, pește și conserve din pește – cu câte 3,5%, paste făinoase – cu 3,4%, zahăr – cu 3,3%, lapte și produse lactate – cu 2,5%.

La mărfurile nealimentare, în luna aprilie 2022 față de martie 2022 au fost înregistrate creșteri mai semnificative de preț la: cărți – cu 8,4%, gaz lichefiat – cu 6,8% și lemne pentru foc – cu 4,1%.

Pentru serviciile prestate populației, în luna aprilie 2022 față de luna martie 2022 au fost înregistrate creșteri de prețuri/tarife în medie cu 11,13%, în particular urmare a majorării prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale și a tarifelor reglementate la energia termică, pentru care, începând cu aprilie 2022, nu mai sunt oferite compensări ale diferenței de preț acordate de către Guvern consumatorilor casnici în perioada rece a anului. Creșteri lunare mai accentuate a prețurilor (tarifelor) la serviciile prestate populației au fost înregistrate la: serviciile pentru energie electrică – cu 34,9%, serviciile casnice și gospodărești – cu 7,4%, serviciile de transport în trafic raional și interraional – cu 6,5%, iar serviciile de transport urban – cu 5,3%.

În această ordine de idei, beneficiarii de alocație pentru vârstă înaintată au dreptul la plăți lunare în valoare de 1139,4¹. Alarmant este că aceste majorări omniprezente afectează în primul rând populația cu venituri mici care se pomenesc la limita de supraviețuire.

Constatările Organizației Internaționale a Muncii², arată că lipsa ori posibilitatea redusă a persoanelor vârstnice de a obține venituri provenite din propria muncă, îi face să devină parte a unei din cele mai vulnerabile categorii sociale. Le fel, studiile arată că veniturile obținute din pensia pentru limită de vârstă servește la susținerea familiei în ansamblu, cu beneficii semnificative și măsurabile în ceea ce privește, de exemplu, indicatorii de sănătate și acces la educație a copiilor. În plus, studiile oferă indicii convingătoare referitor la faptul că plățile asociate pensiei pentru limită de vârstă, ale căror valoare este

¹ Conform art. 13 al Legii nr.499/1999, cuantumul alocației pentru persoane vârstnice constituie 50% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă, stabilit anual de către Guvern.

² A se vedea la adresa web: <https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/policy-development-and-applied-research/pensions/lang--en/index.htm>

suficientă pentru depășirea sărăciei extreme, se prezintă drept o măsură sustenabilă în termen lung chiar și pentru cele mai puțin înstărite țări.

Prin urmare, alocarea suportului financiar cu caracter periodic se prezintă deosebit de oportună pentru susținerea persoanelor vârstnice cu venituri mici.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de lege are drept scop susținerea persoanelor vârstnice cu venituri mici și prevede alocarea anuală a unui suport financiar beneficiarilor de pensii pentru limită de vârstă și beneficiarilor alocației pentru persoane vârstnice.

Astfel, se propune instituirea unui suport financiar anual în valoare de quantumul pensiei medii, încasate în perioada anului curent, stabilită pentru beneficiarii dreptului la pensie pentru limită de vârstă ale cărei quantum nu depășește salariul mediu pe economie.

Totodată, întru susținerea persoanelor vârstnice care nu au întrunit stagiul complet de cotizare sau oricare alte criterii pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, se propune alocarea anuală a unui suport financiar, valoarea căruia va corespunde quantumului pensiei minime pentru limită de vârstă.

Termenul limită de achitare a suportului financiar este data de 31 decembrie al anului în gestiune.

4. Fundamentarea economico-financiară

Adoptarea și implementarea ulterioară a proiectului de lege implică cheltuieli suplimentare la bugetul de stat. Modul de organizare a activităților privind stabilirea și plata suportului financiar anual se determină de Guvern.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul respectiv urmează să fie plasat spre consultare publică pe portalul Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, în ordinea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Oludmila V. B.
București

INFORMAȚIE

privind beneficiarii de pensii și alocații sociale de stat, aflați la evidență Casei Naționale de Asigurări Sociale (în aspect teritorial)

la situația de 01.04.2022 (până la indexare)

Nivelul	Codul	Localitățile	Codul CUATM ²	Pensii în total		Alocații sociale în total (toate tipurile)	
				numărul beneficiarilor (persoane)	mărime medie a pensiei (lei)	numărul beneficiarilor (persoane)	mărime medie a alocației (lei)
1	2	3	4	5	6	7	8
		OFICIUL CENTRAL CNAS:					
		- beneficiarii, pensiile că- rora se transferă peste ho- rare conform acordurilor bilaterale		1211	1819-51	-	-
Nivelul 3	MD 115	Mun. Chișinău	0101000	157411	3755-46	11057	1187-78
		sect. Centru		23231	4411-99	1465	1166-92
		sect. Rîșcani		36560	3773-72	2460	1191-25
		sect. Buiucani		30361	3553-52	2191	1187-76
		sect. Botanica		39344	3674-38	2826	1189-97
		sect. Ciocana		27915	3519-08	2115	1195-26
Nivelul 3	MD 111	Regiunea Nord					
		Mun. Bălți	0301000	26424	3049-53	2436	1115-52

		Briceni	1400000	16251	2136-14	1650	1181-61
		Donușeni	3400000	9289	2257-63	977	1177-52
		Drochia	3600000	18868	2246-04	1879	1172-78
		Edineț	4100000	17954	2203-64	1860	1173-74
		Fălești	4300000	16757	2190-67	2076	1175-04
		Florești	4500000	17426	2272-59	1926	1158-54
		Glodeni	4800000	11401	2239-69	1271	1170-90
		Ocnita	6200000	10352	2215-93	1643	1129-01
		Rîșcani	7100000	14018	2215-74	1520	1181-20
		Sîngerei	7400000	16975	2106-74	2367	1165-12
		Soroca	7800000	19057	2249-71	2918	1029-99
Nivelul 3	MD 112	Regiunea Centru					
		Anenii Noi	1000000	15897	2477-35	1825	1166-71
		Călărași	2500000	13473	2202-90	2032	1189-76
		Criuleni	3100000	13203	2333-42	1501	1201-23
		Dubăsari	3800000	6005	2325-90	875	1038-18
		Hîncești	5300000	21495	2197-06	2659	1181-11
		Ialoveni	5500000	17629	2505-59	2306	1191-35
		Nisporeni	6000000	11250	2102-97	1590	1178-00
		Orhei	6400000	22274	2289-51	2985	1180-28
		Rezina	6700000	9791	2371-99	1209	1179-06
		Strășeni	8000000	17375	2343-54	2370	1184-59
		Șoldănești	8300000	9416	2062-77	1452	1205-29
		Telenești	8900000	12994	2082-66	1863	1199-16
		Ungheni	9200000	19627	2326-87	2851	1173-82
Nivelul 3	MD 113	Regiunea Sud					

		Basarabeasca	1200000	5580	2470-61	629	1181-83
		Cahul	1700000	22434	2403-06	2188	1189-94
		Cantemir	2100000	9972	2138-47	1290	1230-19
		Căușeni	2700000	16167	2259-62	1880	1192-63
		Cimișlia	2900000	10970	2193-93	1084	1199-75
		Leova	5700000	9357	2209-69	1128	1186-13
		Ștefan Vodă	8500000	13072	2212-54	1461	1192-28
		Taraclia	8700000	8812	2300-91	813	1207-68
Nivelul 3	MD 114	UTA Găgăuzia	9600000				
		Comrat		13666	2287-47	1631	1202-77
		Ciadiș Lunga		12270	2170-47	1638	1198-82
		Vulcănești		5610	2263-66	467	1158-48
		TOTAL		671733	2638-12	73307	1173-43